

TALE

Samråd Z og Æ om dødsulykker og udenlandske ansatte i brancher hvor arbejdsmiljøet halter

september 2022

J.nr. 2022 - 7187

AT/KAL

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål Z, stillet af Christian Juhl (EL) og Halime Oguz (SF)

Af artiklen »Det er så forfærdeligt og så tragisk«: Ung kvinde døde, fordi der ikke var bremsepedaler på gulvmaskinen», bragt i Politiken den 29. august 2022, fremgår det at der har været 31 dødsulykker på årets første 7 måneder på grund af et dårligt arbejdsmiljø. Beskæftigelsesministeren har i et brev til Beskæftigelsesudvalget af 25. august 2022, jf. BEU alm. del – bilag 340, ligeledes oplyst om det overraskende høje antal dødsulykker i indeværende år. Det peger på risikoen for en trist rekord i år.

Vil ministeren kommentere på udviklingen og redegøre for årsagen til den store stigning i antallet af arbejdsrelaterede dødsulykker? Vil ministeren videre oplyse, hvad han mener, at der bør gøres ved de foruroligende tal, og hvilke redskaber ministeren vil tage i brug for at nedbringe tallene?

Og Samrådsspørgsmål Æ, stillet af Christian Juhl (EL) og Halime Oguz (SF)

Ministeren udtaler i artiklen ”»Det er så forfærdeligt og så tragisk«: Ung kvinde døde, fordi der ikke var bremsepedaler på gulvmaskinen” bragt i Politiken den 29. august 2022, at det ofte er lavtlønnede udenlandske ansatte, der er overrepræsenteret, hvor arbejdsmiljøet halter. Såfremt det er korrekt, hvad vil ministeren gøre ved denne udfordring?

- Tak til både Christian Juhl og Halime Oguz for at indkalde til dette samråd og for at sætte fokus på et meget vigtigt emne. Jeg vil besvare de to spørgsmål samlet.

- Jeg vil gerne starte med at slå fast, at ingen skal miste livet ved at gå på arbejde. Én dødsulykke er altid én for meget.
- Antallet af dødsulykker i 2022 er allerede nu alarmerende højt. Pr. 23. september 2022 er der sket 35 dødsulykker. Til sammenligning har der siden 2016 i gennemsnit været 33 årlige dødsulykker.
- Alle dødsulykker er ulykkelige og ubærlige, og det ligger mig meget på sinde, at vi har et arbejdsmarked, hvor så få som muligt kommer til skade.
- Derfor så gør udviklingen mig bekymret og kalder på handling.
- Som spørgerne har efterspurgt, vil jeg kommentere på udviklingen, og hvad der bør gøres for at nedbringe antallet af ulykker.

- Jeg synes, det er vigtigt at huske, at set over en længere årrække går det fremad med at nedbringe antallet af dødsulykker. Risikoen for at omkomme på arbejdet er mere end halveret de seneste 40 år, hvis vi ser på antallet af dødsulykker pr. 100.000 beskæftigede.
- Det er svært at konkludere noget om årsagerne til udviklingen i enkelte år, da de der er tale om små tal.
- Så overordnet set er der ikke en entydig forklaring på det høje antal dødsulykker i år. Men vi har set flere usædvanlige ulykker samt et højt antal dødsulykker af dem, vi normalt ser. I 2022 har beskæftigelsen også været historisk høj, hvad der også kan spille en rolle.
- I 2022 ser vi både nogle typer af dødsulykker, som vi desværre har set før, mens andre typer heldigvis er meget sjældne.
- For eksempel indeholder listen over dødsulykker i år to ulykker, der er sket i forbindelse med aktiviteter ved et firmaarrangement.
- Som eksempler på dødsulykker, som vi har set før, er der for eksempel håndværkere, som er faldet ned fra et tag.

- Dødsulykkerne i 2022 er også kendetegnet ved, at der er sket flere dødsulykker i bygge- og anlægsbrancherne, end gennemsnittet har været for de foregående år.
- De to andre brancher, hvor vi gennem en år-række har set flest dødsulykker er ”landbruget” og ”transport af gods”. I de to brancher er der ikke på nuværende tidspunkt i år flere dødsulykker, end vi har set de øvrige år.
- Enhver dødsulykke på arbejdspladsen er ubærlig. Indsatsen for at forebygge ulykker skal derfor fortsat udbygges og udvikles. Vi skal sammen fortsætte det lange, seje træk for at nedbringe antallet af dødsulykker.
- I mine øjne er der brug for en *helhedsorienteret* indsats fra alle aktører på arbejdsmiljøområdet, hvis vi skal lykkes med at nedbringe antallet af dødsulykker.
- Først og fremmest er det arbejdsgivernes ansvar at sikre, at deres medarbejdere har et sundt og sikkert arbejdsmiljø.

- Derfor *skal* virksomhederne blive bedre til at forebygge ulykker.
- Derudover har jeg bedt Arbejdsmiljørådet om at drøfte mulige nye initiativer, som kan bidrage til at nedbringe antallet af dødsulykker. Jeg ser frem til at høre om resultaterne af deres drøftelser inden årets udgang.
- Der er også et stort fokus på ulykker i trepartsaftalen fra december 2020, hvor regeringen sammen med arbejdsmarkedets parter aftalte nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen.
- I trepartsaftalen blev vi enige om at opstille et særskilt mål for ulykkesområdet. Det er et mål om at opbygge en stærk sikkerhedskultur på arbejdspladser, og at færre skal udsættes for arbejdsulykker.
- For udvalgte brancher har arbejdsmarkedets parter efterfølgende fastlagt konkrete måltal for reduktion af arbejdsulykker. Det gælder blandt andet for de tre brancher, som er hårdest ramt i forhold til dødsulykker, altså ”Transport af gods”, ”Bygge- og anlægsbranchen” og ”Landbrug, Skovbrug og Fiskeri”.

- I forlængelse af trepartsaftalen har Branchefællesskaberne for Arbejdsmiljø fået ekstra midler til arbejdspladsnære aktiviteter i deres arbejde med de brancherettede måltal. Det er blandt andet aktiviteter på ulykkesområdet, som fx konkret vejledning om arbejdsprocesser i bestemte brancher, som fx. tagarbejde.
- Som I ved, har Arbejdstilsynet også et stort fokus på at understøtte virksomhedernes forebyggelse af ulykker.
- Arbejdstilsynet undersøger hvert år en lang række arbejdsulykker og langt de fleste dødsulykker for at vurdere, om der skal gives en reaktion, og for at understøtte virksomhedernes forebyggende indsats.
- Derudover indgår antallet af ulykker som parameter i Arbejdstilsynets udvælgelse af virksomheder til grundtilsyn. Hvis der er sket en ulykke på en virksomhed, er sandsynligheden for, at Arbejdstilsynet kommer på tilsyn derfor større.

- Med arbejdsmiljøaftalen fra 2019 forhøjede vi bøderne for alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljøloven, fx når der er sket en ulykke. Bødeskærpelserne bliver evalueret i 2024, hvilket jeg ser frem til at kigge nærmere på.
- Der er med andre ord tale om en fælles indsats, hvor mange aktører allerede sætter ind på forskellige områder. Og det er der også brug for. Jeg mener det er helt centralt, at alle parter bidrager.
- Men vi skal som politikere også gøre endnu mere. Derfor er vi i regeringen kommet med et ambitiøst udspil til en ny arbejdsmiljøaftale. Her foreslår vi at afsætte ca. 1,3 mia. i perioden 2023-2026 til en styrket arbejdsmiljøindsats.
- Det er min ambition, at vi kan indgå en bred aftale, der fremtidssikrer arbejdsmiljøindsatsen og styrker indsatsen mod social dumping og forebyggelse af ulykker.
- Med regeringens udspil lægger vi op til at fastholde et højt tilsynstryk, så vi kan sikre en effektiv kontrol med arbejdsmiljøet ude på arbejdspladserne.

- Ulykkesområdet har en stor plads i regeringens udspil. Konkret foreslår vi en styrket og helhedsorienteret ulykkesindsats, der skal fremme sikkerhedskulturen og forebygge ulykker, så færre kommer ud for en arbejdsulykke på arbejdet. Og så færre mister livet ved at gå på arbejde.
- Det er – som spørgerne kommer ind på i spørgsmålet om udenlandske ansatte - ikke kun danske medarbejdere, der kommer ud for dødsulykker. Vi må konstatere, at udlændinge hvert år også er en del af den bekymrende statistik.
- Vi ser i dag eksempler på, at udenlandske arbejdstagere arbejder under kummerlige vilkår med hårdt fysisk arbejde og risiko for at komme til skade.
- En opgørelse af dødsulykker i perioden 2016-2022 indikerer, at udenlandske statsborgere overordnet set er overrepræsenteret i statistikken over arbejdsrelaterede dødsulykker. Tallene er små, så de skal tages med det forbehold, men de tegner et billede.

- Overordnet kan vi se, at der i gennemsnit har været ca. 6 dødsulykker om året for udenlandske arbejdstagere.
- Udenlandske statsborgere udgør i gennemsnit 18 pct. af dødsulykkerne, men kun ca. 10 pct. af de beskæftigede. Overrepræsentationen ser ud til at gøre sig særligt gældende på bygge- og anlægsområdet, hvor udlændinge udgør ca. 37 pct. af dødsulykkerne, men kun ca. 13 pct. af de beskæftigede. Det er nogle tal jeg tager meget alvorligt, og som jeg vil bede Arbejdstilsynet se nærmere på baggrunden for.
- Derfor er jeg stærkt optaget af, at vi fastholder en fokuseret indsats i byggeriet, hvor der sker mange ulykker og desværre også dødsulykker. Og hvor der er mange udenlandske arbejdstagere. Det er i den forbindelse helt centralt for regeringen, at vi sætter målrettet ind mod social dumping i brancher med mange udenlandske arbejdstagere.

- Det er derfor også et indsatsområde i regeringens udspil til en ny arbejdsmiljøaftale.
- Regeringen foreslår blandt andet at videreføre og videreudvikle den fælles myndighedsindsats til bekæmpelsen af social dumping for at sikre ordnede forhold på arbejdsmarkedet. Det gælder også det skærpede tilsyn med store bygge- og infrastrukturprojekter.
- Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at regeringen ønsker at tage næste skridt i at understøtte et sundt og sikkert arbejdsmiljø for alle.
- Derfor er vi i regeringen kommet med et ambitiøst udspil til en ny arbejdsmiljøaftale.
- Vi skal fortsætte det vigtige arbejde med at forebygge arbejdsulykker og dermed også dødsulykker.
- Tak for ordet.